

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 4999

гр. София, 04.11.2024 г.

**ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, 2-РО ГРАЖДАНСКО
ОТДЕЛЕНИЕ 1-ВИ СЪСТАВ**, в закрито заседание на двадесети май през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Снежанка Николова

Членове: Гергана Никова
Соня Найденова

като разгледа докладваното от Соня Найденова Касационно гражданско дело № 20238002104422 по описа за 2023 година

Производство по чл. 288 ГПК.

Образувано е по касационна жалба от адв. М. П. К., срещу въззивно решение № 2730/26.05.2023 г. по в.гр.д.№ 9042/2021 г. на СГС, III-в въз.състав, изцяло, както в частта, в която, в резултат на потвърждаване на първоинстанционното решение в обжалваната му част, е отхвърлен искът ѝ по чл.49 ЗЗД, така и в частта, в която е потвърдено първоинстанционното определение по чл.248 ГПК, респ. и обусловената от изхода на спора отговорност за разносните пред въззивния съд..

В касационната жалба се твърди, че въззивното решение е неправилно поради нарушение на материалния и процесуалния закон. В изложението по чл. 284, ал. 3, т. 1 ГПК се твърди наличие на основания за допустимост на касационното обжалване по чл. 280, ал. 1, т. 1 и т.3 ГПК и чл. 280, ал. 2, предл. 2 и 3 ГПК.

Насрещните страни в касационното производство „Информационна агенция „Блиц“ ЕООД и „Пи нюз“ ЕООД, са депозирали поотделно писмени отговори, в които оспорват касационната жалба и наличието на основания за допускане касационното обжалване. Претендират и разноски.

Ответникът в касационното производство „Интермедиа“ ООД не е депозирала писмен отговор.

Върховният касационен съд, състав на Второ г.о., предвид данните по делото, намира следното по основанията за допускане на касационното обжалване:

Касационната жалба е допустима.

Предмет на касационно обжалване е въззивното решение в частите, в които, в резултат на потвърждаване на първоинстанционното решение в обжалваните пред въззивния съд части, и на първоинстанционното определение по чл.248 ГПК, е отхвърлен частично иска с

основание чл.49, вр. чл.45 ЗЗД на М. П. К. срещу ответника „Интермедиа“ ООД над сумата от 3000 лв. до предявения частичен иск от 6 000 лв. - част от вземане в размер на 100 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди, а исковете срещу ответниците „Информационна агенция „Блиц“ ЕООД и „Пи Нюз“ ЕООД за заплащане солидарно на основание чл.49, вр. чл.45 ЗЗД сума от 6 000 лв. – частичен иск от вземане в размер на 100 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди, са отхвърлени изцяло, и ищцата е осъдена да заплати на ответниците „Информационна агенция „Блиц“ ЕООД и „Пи Нюз“ ЕООД по 600 лв. разноски за първата инстанция и по 630 лв. разноски за въззивното производство.

В частта, в която първоинстанционният съд е уважил частично иска на М. К. срещу „Интермедиа“ ООД с основание чл.49, вр. чл.45 ЗЗД за сумата от 3000 лв. – част от предявения частичен иск за 6 000 лв. от вземане в размер на 100 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди, със законната лихва върху този частичен размер от от 01.06.2016 г. до окончателното плащане, и е осъден този ответник да плати на ищцата 120 лв. разноски за първата инстанция, първоинстанционното решение не е било обжалвано, и е влязло в сила-чл. 296, т.2 ГПК.

В обжалваните пред въззивния съд части на първоинстанционното решение- тези, с които исковете на М. К. са били отхвърлени частично или изцяло, и относно разноските, въззивният съд е потвърдил първоинстанционното решение и определение по чл.248 ГПК.

В съдебно заседание на 14.07.2020 г. пред първоинстанционния съд, поради отказ от иска по реда на чл. 233 ГПК, е прекратено производството в частта по иска за имуществени вреди.

По иска за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди:

Въззивният съд е приел, че първоинстанционното решение е валидно, а в обжалваните части и допустимо, а наведените с отговорите на въззивната жалба подобни оплаквания на ответниците ИА „Блиц“ ЕООД и „Пи Нюз“ ЕООД са неоснователни. Посочил е, че първоинстанционният съд, като е конституирал наред с първоначалния ответник ИА „Блиц“ ЕООД и нови ответници - „Пи Нюз“ ЕООД и „Интермедиа“ ООД, не е допуснал процесуално нарушение, защото не е изменено основанието на иска, и не се е стигнало до добавяне на ново основание на предявения иск, а наред с първоначално предявения иск са съединени за общо разглеждане в едно производство искове и срещу новите ответници, което не е недопустимо с оглед процесуална икономия, а и правата на новите ответници не са били нарушени, защото спрямо тях е спазен процесуалния закон - чл.131 ГПК, и същите са се защитавали активно в процеса.

По същество на спора, макар да е споделил изложените в първоинстанционното решение мотиви, към които е и препратил на основание чл.272 ГПК, въззивният съд е изложил и собствени мотиви по оплакванията с въззивната жалба на ищцата.

Производството е образувано по предявен от М. П. К. срещу „Информационна агенция Блиц“ ЕООД, иск за осъждане на дружеството да заплати на ищцата обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 20000 лв. и неимуществени вреди в размер на 10000 лв. от публикувана във в. „Шоу“ в броя от 16-22.12.2015 г. статия със заглавие „Копие на С. В. дъвче членове в ефир...“ с оглед уронване на доброто име, честта и достойнството на ищцата като финансист, адвокат, председател на общинска избирателна комисия,

председател на политическа партия „Правото“, водещ на телевизионно предаване и жена, който вестник се твърди да е собственост на ответното дружество. В последствие ищцата е изменила исквата си претенция за неимуществени вреди в размер на 6 000 лв. частичен иск от 100 000 лв.

С молба от 30.12.2019 г. ищцата е поискала наред с първоначалния ответник да бъдат конституирани на основание чл. 228, ал. 3 ГПК в условията на евентуалност, алтернативно – при условията на солидарна отговорност ответниците „Пи Нюз“ ЕООД и „Интермедиа“ ООД, с твърдения, че към датата на публикуване на статията в „Шоу“ е бил собственост на „Пи Нюз“ ЕООД и „Интермедиа“ ООД, а към датата на подаване на исквата молба негов собственик е било „Информационна агенция Блиц“ ЕООД. Исковете са прието за съвместно разглеждане от съда.

Не е спорно между страните и е установено от събраните писмени доказателства, че в бр. 16-22.12.2015 г. във в. „Шоу“ е била публикувана статия със заглавие „Копие на С. В. дъвче членове в ефир“, с посочен автор П. К., съпроводена със снимка на ищцата и снимка на изпълнителката, в съдържанието на която статия водещата на предаването по телевизия СКАТ „Директно по правни въпроси“ - адв. М. К. е оприличена на популярната изпълнителка, вкл. са използвани изразни средства по адрес на ищцата, която имала „невчесани мисли“, които се леели безспир от екрана, „като човек не може да схване по никакъв начин за какво иде реч, освен че правосъдието ни е „нула“, но адвокат К. безотказно и успешно се бори и с него“, „думите □ се леят без всякакво логическо основание, но важното е, че водещата не спира да говори. Мисълта на юристката скача, дето народът вика - „като бълха на г.з“, „неволно в главата на човек се появява една еретична мисъл: Тъй както си приличат, какво ли ще е, ако адвокат К. вземе, че пропее като С.?! В интерес на истината май ще ни е по-лесно да си представим С. на мястото на водещата по „директно“ с правни въпроси. С нея „директната“ връзка би била по- разбираема за зрителите“.

Първоинстанционният съд е обявил за общоизвестна, включително по смисъла на чл. 155 ГПК, публикуваната информация в изпълнение на задълженията по чл. 7а, ал. 3 от Закона за задължителното депозиране на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги, в редакцията към ДВ, бр. 87 от 05.11.2010 г., че в списъка на подадените декларации от издател по чл. 7а, ал. 3 ЗЗДПДПОРДМУ, фигурира с вх. № в МК - 56-00-23/12.02.2015 г. в. „Шоу“ и „Интермедиа“ ООД, с управител С. Н. Б.; с вх. № в МК 26- 00-21/06.01.2016 г. в. „Шоу“ и „Пи Нюз“ ЕООД, с управител С. Н. Б..

От показанията на свидетелката А. Н. е установено, че през месец януари 2016 г. лично свидетелката е дала статията на ищцата, и последната много се ядосала, вдигнала кръвно и й станало лошо. Свидетелката заявява, че ищцата е сериозен, добър и възпитан човек, че я е гледала по телевизията как дава съвети и помага на бедни и на хора, които имат нужда от адвокатска консултация, много хора я познавали и гледали по телевизията, винаги се отзовавала и помагала със съвети и документи, че ищцата няма нищо общо с певицата, с която била оприличена в статията. Според свидетелката много познати й казали: „как могат така да пишат за М.“, и най-силно впечатление на свидетелката е направило заглавието на

статията, което било безобразно.

С оглед влязлото в сила първоинстанционно решение в частта, с която искът срещу ответника „Интермедиа“ ООД е уважен частично- за сумата 3000 лв., въззивният съд е приел, че е обвързан с обективните предели на силата на пресъдено нещо по отношение на следните правопораждащи факти: че процесната статия с посоченото от ищцата съдържание е била публикувана в бр. от 16 - 22.12.2015 г. на в. „Шоу“; че ответникът „Интермедиа“ ООД е издател на в. „Шоу“ към момента на публикуване на процесната статия и в това си качество е възложител на работата (изготвянето и публикуването на статиите) на неговите служители - автори на статиите; че в процесната статия озаглавена „Копие на С. В. дъвче членове в ефир“ се съдържат изрази, които са обидни за ищцата, а именно: „...Мисълта на юристката скача, дето народът вика – „като бълха на гз“.. „неволно в главата на човек се появява една еретична мисъл: Тъй както си приличат, какво ли ще е, ако адвокат К. вземе, че пропее като С.?! В интерес на истината май ще ни е по-лесно да си представим С. на мястото на водещата по „директно“ с правни въпроси. С нея „директната“ връзка би била по-разбираема за зрителите“; че ищцата е претърпяла неимуществени вреди в резултат на процесната публикация.

По спорните пред въззивната инстанция обстоятелства относно основанието за ангажиране на отговорността и на другите двама ответници, вида и обема на претърпените от ищцата вреди, както и по доводите за нарушаване на материалния закон при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, въззивният съд е формирал следните си изводи:

По спора дали сумата от 3000 лв., присъдена с първоинстанционното решение, е справедлив по смисъла на чл.52 ЗЗД размер на дължимото на ищцата обезщетение за неимуществени вреди, въззивният съд е приел, че показанията на свидетелката Н., които са кредитирани като непосредствени и логични, установяват причинените на ищцата вреди и причинно-следствената им връзка с деянието- горепосочената публикация, а именно във връзка с тази статия ищцата е преживяла негативни емоции и дискомфорт, уронване на честта и достойнството ѝ, създаване на негативни представи за нейната морал и етика, както и накърняване на доброто име, тази статия е станала достояние на нейните близки и познати. При определяне размера на обезщетението съдът, от една страна е съобразил конкретиката на процесния случай, а именно: разпространяване на факти, опозоряващи доброто име, честта и достойнството на ищцата, което е станало публично и така достояние на по-широк кръг лица; и негативните емоционални преживявания на ищцата. От друга страна съдът е отчел, с оглед събраните по делото доказателства, че освен обичайните вреди при подобни случаи, липсват данни за изразени конкретни негативни нагласи спрямо ищцата от трети лица, че не е доказано настъпването на специфични и трайни тежки последици върху социалните контакти, семейния и професионален живот на ищцата, както и че липсват данни за неблагоприятни прояви в здравословното състояние на ищцата (извън повишаване на кръвното), че не е доказано в резултат на процесната статия нито да е разколебано общественото доверие спрямо ищцата, нито че предаването ѝ по телевизия СКАТ е било спрямо именно във връзка с процесната статия. Така е формирал извод, основан и на обществено-икономическите условия в страната към датата на деликта, че присъждането на

по-голяма от 3000 лв. би довело до несъответстващо на изискванията на справедливостта имуществено разместване, и тази сума 3000 лв. репарира в цялост причинените отрицателни емоции от поведението на издателя.

По спора дали другите двама ответници „Информационна агенция Блиц“ ЕООД и „Пи Нюз“ ЕООД въобще отговарят към ищцата за причинените ѝ от същата статия неимуществени вреди, въззивният съд е приел, че такава отговорност не е налице. Посочил е, че няма основание за солидарната отговорност на ответниците в производството, доколкото исковете срещу тях са предявени при условията на евентуалност и ищцата не е заявила солидарното осъждане на „Информационна агенция Блиц“ ЕООД (първоначален ответник) и на „Пи Нюз“ ЕООД в хода на първоинстанционното производство, а това е станало едва с въззивната жалба. Установено е, че към датата на публикуване на процесната статия именно осъденото дружество „Интермедиа“ ООД, е подало декларация по чл.7а, ал.3 ЗЗДПДОРДМУ от 12.02.2015 г. в Министерството на културата, и така само това дружество в качеството си на издател на вестника е пасивно материалноправно легитимирано да отговаря по предявения иск. За никое от останалите дружества не са ангажирани доказателства, че към датата на публикуване на статията е било собственик, респективно издател на процесния вестник, което доказване е било в тежест на ищцата при изричното оспорване на ответниците. Прието е още, че няма основание дружествата да отговарят солидарно като правоприемници, както твърди ищцата, защото няма данни, че дружествата са правоприемници едно на друго – напротив, видно от служебно изготвените справки от Търговския регистър, дружествата съществуват като самостоятелни юридически лица, „Интермедиа“ ООД е с различен управител, учредени са на различни дати – „Интермедиа“ ООД на 13.03.2008 г., „Информационна агенция Блиц“ ЕООД на 17.05.2016 г., „Пи Нюз“ ЕООД на 05.11.2015 г., поради което и са неприложими цитираните от въззивницата чл. 15, ал. 3 ТЗ и чл. 16а ТЗ (не се касае за прехвърляне на търговско предприятие), а и за пасивната материалноправна легитимация от значение е кое дружество е било издател на вестника към момента на увреждането - публикуването на процесната статия, а не в последващ момент. Посочил е още, че според трайната съдебна практика, солидарна отговорност между две лица възниква само по силата на изрична законова норма, или ако е уговорена, каквито данни няма по делото, в случая не се цели и ангажиране на отговорността на възложителя и на делинквента, при което последните да бъдат осъдени солидарно да заплатят претендираното обезщетение. Ето защо е направен краен извод, че не е доказана пасивната материалноправна легитимация на ответниците „Информационна агенция Блиц“ ЕООД и „Пи Нюз“ ЕООД, и спрямо тях исковете подлежат на отхвърляне, както е направил първоинстанционния съд, без да е необходимо излагането на мотиви относно наличието на предпоставките на чл. 49 ЗЗД, вр. чл. 45 ЗЗД.

В приложното поле на чл. 280, ал. 1, т. 1 ГПК се поставят от касатора следните групи въпроси: Първа група: 1) От значение ли е броят (интензитетът) на употребените думи относими към тежестта на увреждащото действие при определяне размера на обезщетението при непозволено увреждане, което се изразява в засягане на честта, достойнството и доброто име на физическото лице?; 2) Относно съдържанието на понятието „справедливост“,

изведено в принцип при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди в разпоредбата на чл. 52 ЗЗД?- противоречие по тези въпроси с ППВС № 4/1968 г. на ВС на НРБ, Решение № 710/19.01.2011 г. по гр.д. № 1824/2009 г. на IV – г.о., Решение № 253/27.01.2014 г. по гр.д. № 1251/2012 г. на ВКС.

Втора група въпроси: 1) Приложими ли са чл. 15, ал.3 ТЗ и чл. 16а ТЗ, когато към момента на завеждане на иска вестника публикувал статията е собственост на друго самостоятелно юридическо лице? 2) Солидарни длъжници ли са прехвърлителят и приобретателя на търговско предприятие по чл. 15 ТЗ? Правоприемниците юридически лица отговарят ли солидарно за неимуществени вреди? 3) При какви условия е допустимо конституирането на нов ответник в процеса, наред с първоначалния, по реда на чл. 117 ал.4 ГПК/отм./? 4) Длъжен ли е въззивният съд да обсъди в решението си всички доводи, възражения и доказателства, на които страната се е позовала във въззивната инстанция?- противоречие с решение № 125/12.10.2017 г. по гр.д.№ 4231/2016 г. на ВКС, III г.о, решение № 103/25.07.2011 г. т.д.№ 403/2010 г. на ВКС, II т.о.

По въпросите в двете групи се твърди и алтернативно наличие на основанията по чл.280, ал.1, т.3 ГПК, без обосновка. Твърди се и очевидна неправилност на въззивното решение (в касационната жалба)- основанията по чл.280, ал.2 ГПК.

Касационното обжалване не може да бъде допуснато по поставените от касатора въпроси по следните съображения:

Съобразно разясненията, дадени в ТР № 1/2010 г., по т.д. № 1/2009 г., ОСГТК, допускането на касационно обжалване съгласно чл. 280, ал. 1 ГПК предполага произнасяне от въззивния съд по материалноправен или процесуалноправен въпрос, който е от значение за изхода на спора и по отношение на който е налице някое от основанията по чл. 280, ал. 1, т. 1- т. 3 ГПК. Този въпрос определя рамките, в които ВКС селектира касационната жалба с оглед допускането и до касационно разглеждане, тъй като касационната инстанция няма правомощие да изведе въпросите от касационната частна жалба или от изложението по чл. 284, ал. 3, т. 1 ГПК, или от самото обжалвано решение /ТР № 1/ 19.02.2010 г. по тълк. дело № 1/2009 г., ОСГТК на ВКС/. Непосочването на такъв правен въпрос, чието разрешаване и е обусловило изводите на въззивния съд, е достатъчно основание за недопускане на въззивното определение до касационен контрол, без да се проверява по него дали е налице някое от допълнителните/специфични/ основания за допускане на касационното обжалване по чл. 280, ал.1, т. 1 - 3 ГПК.

Въпросите в първата група са релевантни за спора, и обобщено се свеждат до въпроса за прилагане от съда на принципа на справедливост на обезщетението по смисъла на чл. 52 ЗЗД и обстоятелствата, които следва да се отчитат от съда за това обезщетение, но по него въззивното решение не разкрива противоречие с практиката на ВКС/ВС, вкл. и посочената от касатора. В трайната съдебна практика (ППВС № 4/23.12.1968 г. и множество решения на ВКС, постановени по реда на чл. 290 ГПК, вкл. и посочените от касатора), справедливостта като критерий за определяне на паричния еквивалент на моралните вреди включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. Справедливостта не е абстрактно понятие, а се извежда от преценката на

обстоятелства с обективни характеристики (характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителност и степен на интензитет, личността на увредения, обществено – икономически условия и др.), които трябва да се вземат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. В процесуален аспект следва да се оценят всички относими за увредата обстоятелства, както е направил и въззивният съд в обжалваното решение. Въззивният съд изрично е посочил, че съобразява и характера на противоправното деяние, изразяващо се в разпространяване на факти, които по своя характер за опозоряващи доброто име, честта и достойнството на ищцата, че с това деяние са създадени негативни представи за морала и етиката на ищцата, с което съдът е направил и преценка за тежестта на употребените в статията вредоносни изрази с оглед тяхната многопосочност спрямо засегнатите нематериални блага на ищцата : чест, достойнство, морал и етика, добро име, с което е отдал значение и на тяхната многобройност и интензивност, макар и изрично да не е посочил броят им, поради което не е налице противоречие със соченото от касатора решение № 710/19.01.2011 г. по гр.д. № 1824/2009 г. на ВКС, IV г.о. Както е прието с посоченото от касатора решение № 253 от 29.01.2014 г. по гр. д. № 1251/2012 г., на ВКС, III г. о., обезщетението се определя според критериите, разяснени с ППВС № 4/1968 г. съобразно конкретните факти и обстоятелства, личността на увредения, субективните му негативни преживяване, отражението върху социалната сфера на общуване и работа, контактите и взаимоотношенията със семейството и близките му и други подобни обстоятелства, видът на противоправното действие - дали е клевета или обида и тежестта му с оглед общоприетите норми на етика и морал, обемът на обществения отзвук, стандарта на живот и пр. , като по всяко конкретно дело изходът зависи от това доколко и как страните се справят с доказателствените си задачи. Релевантните за спора факти и обстоятелства са обсъдени от съда в случая, анализирани са събраните доказателствата, посочено е кои от твърденията от ищцата релевантни към претенциите от нея вреди са установени и кои не са, като е отчетено, че освен обичайните претърпени от ищцата негативни емоции и епизодично повишаване на кръвното, не са установени по делото други негативни нагласи спрямо ищцата от трети лица, нито специфични и трайни тежки последици върху социалните контакти, семейния и професионален живот на ищцата, с което въззивният съд е направил дължимата преценка и решението му не е в противоречие и с това горепосочено решение на ВКС, нито с ППВС № 4/23.12.1968 г. Ищецът като пострадал определя по своя преценка паричен еквивалент на обезщетението за вреди от непозволено увреждане, но това не задължава съда да възприеме неговата оценка, защото законодателят е възложил именно на съда задължението да определи размера на справедливото обезщетение (чл.52 ЗЗД), като изхожда от за това дали юридическите факти, на които ищецът основава размера на вредата си, са се осъществили и са породили твърденията от него правни последици, като се съобрази с принципа за справедливостта при определяне на обезщетението. Несъгласието на касатора - ищец с извършената преценка на доказателствата и формираните в тази връзка изводи на съда, касаят обосноваването, по смисъла на чл. 281, т. 3 ГПК, на съдебния акт, която не е предмет на проверка в производството по чл. 288 ГПК.

Първият въпрос от втората група е поставен при различни предпоставки от тези, които въззивният съд е приел, същият е израз на несъгласието на касатора с извода на въззивния съд, че по делото не е доказано правоприемство между ответниците и така изисква преценка на последния фактически извод, което не може да се прави в настоящата фаза по чл.288 ГПК, поради което не е налице общото основание за селекция по смисъла на посоченото ТР № 1/ 19.02.2010 г. Вторият въпрос в тази група е общо теоретично поставен, и също не е обуславящ, защото въззивният съд е изключил приложението на посочените норми на ТЗ с оглед приетото от него за недоказано правоприемство между ответните дружества като предпоставка за солидарна отговорност по смисъла на тези норми на ТЗ. Следва да се посочи, че възможността за солидарна отговорност на прехвърлител и приобретател, заложен в чл.15, ал.3 ТЗ, респ. за солидарната отговорност по чл.16а, ал.3 ТЗ, е обусловена от наличие на сделка за прехвърляне на предприятие (евентуално обособена част от предприятие) в предвидената в чл.15, ал.1 ТЗ форма (писмена с нотариално удостоверяване на подписите и съдържанието, извършени едновременно), за каквато сделка в изискуемата форма няма твърдения, нито данни по делото, поради което и въпроси за приложението на тези норми от ТЗ не са от значение за делото. Третият въпрос в първата му част-относно предпоставките за приложението на чл.117, ал.4 ГПК/отм./ също е необулавящ, защото въззивният съд изрично е посочил, че тази норма от ГПК/отм./ не е възпроизведена в действащия ГПК и не е приложима в случая, поради което и въпросът няма значение за спора. Третият въпрос във втората му част- задължението на въззивният съд да обсъди всички доводи, възражения и доказателства, на които страната се е позовала във въззивното производство, по съществуто си е оплакване за процесуално нарушение и така е относим към касационните основания по чл.281, т.3 ГПК, но не представлява общо основания за допускане на касационно обжалване с оглед критериите, предвидени в чл.280, ал.1 ГПК и разясненията по т.1 от ТР № 1/ 2010 г. по т.д.№ 1/2009 г. на ОСГТК на ВКС. Липсата на поставен относим правен въпрос изключва преценката за наличие на специфичното основание /предпоставка / по чл.280, ал.1, т.1 ГПК-противоречие с посочена от касатора практика на ВКС по въпросите от втора група.

По всички поставени от касатора въпроси не е налице и допълнителното специфично основание за селекция по чл.280, ал.1, т.3 ГПК, тъй като касаторът не е обосновал наличието му. Когато се твърди това основание за допускане касационно обжалване, касаторът трябва да обоснове, кумулативно с посочването на относим правен въпрос, и наличието на неправилна или несъобразена с промените в законодателството съдебна практика, да изложи доводи в какво се изразява нейната неправилност или защо трябва да бъде изменена в поддържана от него насока. При липса на съдебна практика по поставения въпрос касаторът трябва да изложи в какво се състои непълнотата, неяснотата или противоречивостта на конкретните норми, чието тълкуване иска. Направеното общо позоваване на законовата норма на чл.280, ал.1, т.3 ГПК не е достатъчно като обосновка на допълнителното основание за селекция по чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК според изложеното в т. 4 от ТР № 1/2010 г. по т. д. № 1/2009 г. на ОСГТК на ВКС.

Съгласно чл. 280, ал. 2 ГПК, независимо от предпоставките по чл.280, ал. 1 ГПК, въззивният

акт се допуска до касационно обжалване при вероятна нищожност или недопустимост, както и при очевидна неправилност, дори и касаторът да не е посочил значим правен въпрос. Доводи за вероятна нищожност или недопустимост не са заявени и в резултат от служебната проверка не се констатира вероятност за наличие на такива пороци. Въззивното решение не може да бъде допуснато и в контекста на очевидна неправилност по смисъла на чл. 280, ал. 2 ГПК. Не се констатира наличието на такъв порок, който да е установим от съдържанието на самия акт, без да са необходими допълнителен анализ и нова преценка на събраните по делото доказателства за приетите като установени факти. Липсва видимо тежко нарушение на закона (законът не е приложен в неговия обратен смисъл, не е приложена несъществуваща или отменена правна норма), както и съдебният акт не е явно необоснован, вследствие допуснати нарушения на основни съдопроизводствени правила или на правилата на формалната логика.

По определението по чл.248 ГПК за разноските :

Въззивният съд е разгледал и подадената от ищцата частна жалба срещу определението на първоинстанционния съд по чл.248 ГПК от 23.02.2021 г., и го е потвърдил с решението си, в която част въззивното решение има характер на определение. Прието е, че доколкото съдът е присъдил разноски на ответниците „Пи Нюз“ ЕООД и „Информационна агенция Блиц“ ЕООД по 600 лв. на всеки от тях, съобразно чл.78, ал.3 ГПК с оглед отхвърляне исковете срещу тях, при съобразяване и на направеното от ищцата възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК, доколкото липсва други оплаквания относно дължимостта и размера на тези разноски с частната жалба на ищцата, същата не може да се уважи.

В изложението по чл.284, ал.3, т.1 ГПК, като изискуемо приложение към касационната жалба, касаторът М. К. не е поставила самостоятелни въпроси по смисъла на чл.280, ал.1 ГПК по отношение на изводите на въззивния съд, касаещи произнасянето му по обжалваното пред него определение по чл.248 ГПК, извън вече обсъдените по-горе в настоящето определение въпроси, които въпроси, обаче, се отнасят само до произнасянето на съда по същество на иска за обезщетение. Липсата на поставен значим правен въпрос, по който правен въпрос да се е произнесъл въззивният съд при обсъждане на частната жалба на ищцата срещу определението на първата инстанция по чл.248 ГПК, както е разяснено в ТР № 1 от 19.02.2010 г. по тълк. д. № 1/2009 г. на ВКС, ОСГТК, се счита за достатъчно основание да не бъде допуснато касационното обжалване на въззивното решение и в тази част. Независимо от липсата на правен въпрос, касационната инстанция извърши служебно преценката за предпоставките по чл.280, ал.2 ГПК, и не установи въззивното решение в тази част да има белези на нищожност, недопустимост, или очевидна неправилност. Отговорността за разноските по чл.78, ал.3 ГПК е предвидена законна последица от отхвърляне на предявения иск спрямо двама от ответниците изцяло, т.е. е санкция спрямо ищеца за предявен неоснователен иск, поради което размерът им не е обвързан с размера, за който е бил уважен от съда иска срещу другия ответник, а зависи от цената на иска спрямо тези други двама ответници и от другите относими обстоятелства по чл.78, ал.5 ГПК. Следователно законът не е предвидил справедливостта като критерий за преценка между размера на дължимите разноски на ответници, спрямо които е отхвърлен иск, и размера, за

който иск по делото е бил уважен спрямо трети ответник, тъй като между ищеца и всеки от ответниците се създава отделно процесуално отношение, в рамките на което самостоятелно се определя отговорността за разноските по правилата на чл.78 ГПК, и не е налице в този смисъл очевидна неправилност.

Горните съображения обосновават извод за липса на основания за допускане на касационно обжалване на въззивното решение в обжалваните части, в които въззивният съд е потвърдил първоинстанционното решение и определение по чл.248 ГПК.

В касационната жалба е направено и оплакване относно определените от въззивния съд разноски за самото въззивно производство, което има характер на искане по чл.248, ал.1 ГПК, и компетентен за произнасяне по него е въззивният съд.

При този изход на спора, касаторът няма право на възстановяване на разноски в настоящето производство. В отговорите на касационната жалба от ответниците по касация „Информационна агенция „Блиц“ ЕООД и „Пи Нюз“ ЕООД са направени искания за присъждане на разноски, но не са представени доказателства да са сторени такива, поради което на същите не следва да се присъждат разноски за настоящето производство.

Ето защо Върховният касационен съд, Гражданска колегия, състав на Второ гражданско отделение, на основание чл. 288 ГПК

О П Р Е Д Е Л И :

НЕ ДОПУСКА касационно обжалване на въззивно решение № 2730 от 26.05.2023 г. по в.гр.д. № 9042/2021 г. на Софийски градски съд, в частите, в които са потвърдени решение № 162584 от 28.07.2020 г. в обжалваните му части, и определение № 20050699 от 23.02.2021 г., двата акта постановени по гр. д. № 12771/2019 г. на РС-София, по касационната жалба на М. К..

Определението е окончателно.

След връщане делото на въззивния съд, същият да се произнесе по съдържашото се в касационната жалба на М. К. искане по чл.248, ал.1 ГПК относно дължимите разноски за въззивното производство.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____